

Wachten kan niet meer ***Het VRT-Archiefproject DIVA***

Eind 2008 startte de VRT met de uitrol van zijn DIVA-project (Digitaal VRT-Archief). De VRT wil zo een deel van het Vlaamse culturele erfgoed bewaren en ontsluiten. Voor een eerste deelproject werkt de VRT samen met de Beschutte Werkplaats van Meise-Bouchout.

DIVA is het project waarin de openbare omroep een deel van zijn audiovisueel erfgoed digitaliseert en zo bewaart voor de toekomst. De VRT financiert dit project met eigen middelen. DIVA wordt uitgevoerd door de dienst D&A (Documentatie & Archieven), de eengemaakte dienst die zorgt voor het documenteren van programma's en het archiveren ervan.

Het VRT-archief is bedreigd door:

- het azijsyndroom bij filmrollen;
- mechanische slijtage: lassen en perforaties bij filmrollen;
- demagnetisatie, vooral bij DAT (Digitale AudioTape);
- signaalverlies bij CDR (Compact Disc Recordables);
- verloren gaan van afspeelapparatuur.

Doelstelling

DIVA wil een deel van het VRT-Archief digitaliseren en ontsluiten tegen eind 2012.

Concreet:

- 3.100 uur filmrollen van het journaal uit de jaren vijftig, zestig en zeventig;
- 3.100 uur filmprogramma's uit de jaren vijftig, zestig en zeventig;
- 6.500 uur eigen muziekopnames op betamax en DAT;
- 6.500 uur radioprogramma's (gesproken opnames) op DAT en CDR.

Dit is een deel van het VRT-archief dat prioritair gedigitaliseerd zal worden. Het volledige VRT-archief bestaat uit (cijfers bij benadering):

- 170.000 uur beeldmateriaal (fragmenten en programma's);
- 160.000 uur VHS-opnames;
- 90.000 uur geluidsmateriaal (muziek en woord);
- 160.000 foto's;
- 28.000 scripts.

Door DIVA zullen oude radio- en tv-programma's:

- bewaard blijven;
- gemakkelijk doorzoekbaar zijn;
- gebruikt kunnen worden door programmamakers en andere gebruikers.

Selectie

Om te bepalen welk archiefmateriaal het eerst dient gedigitaliseerd te worden, hanteert DIVA enkele selectiecriteria.

(a) Beeldmateriaal

-1- Bedreigde dragers

200 uur film aangetast door azijnsyndroom

-2- Waarde van het materiaal

Reeksen met een grote culturele, historische, maatschappelijke, artistieke of wetenschappelijke waarde.

Voorbeelden: *Ten huize van*, *Problemen van nu*, *Panorama*, *Ziet u er wat in?*, uitzendingen van *Het Journaal*, enzovoort.

-3- Aanbodprojecten

Voor nieuw aanbod, wordt soms een beroep gedaan op het archief. DIVA gaat in op verzoeken van interne & externe partners (non-profit & profit).¹

Voorbeelden: *Gedichtendag 2009* op Klara.be en Canvas+, *Congo 2010*, e.d.

-4- Research en inventarisering

Voorbeelden:

- researchprojecten voor toerismeprogramma's (zoals *Beentje buiten*, *Te voet door Vlaanderen*);
- researchprojecten voor festivalinzendingen en programma's met festivalprijzen;
- een selectie uit 9.000 opnames voor de filmprogramma's van Paul Louyet, Roland Verhavert, Roland Lommé, e.a. met interviews met vedetten (zoals Brigitte Bardot).

(b) Audio-materiaal

Prioritair selectie criterium is de bedreigde status van het materiaal.

De meest recente drager is het meest bedreigd: de DAT-opnames uit de jaren negentig (50.000 uur). Ook de opnames op CDR zijn sterk bedreigd.

• Woord

Voorbeelden: *Het vrije westen*, *De nieuwe wereld*, *Heldenmoed*, ...

• Muziek

Voorbeelden:

- *Levende lijven* (DAT)
- 350 uur prestigeprojecten met VRT-koor en VRT-orkest en binnen- en buitenlandse muziekensembles vanuit de Flageystudio's.

Uitvoering DIVA

¹ Interne partners: in functie van de openbare omroepdomeinen.

Externe non-profit-partners: organisaties/instellingen uit de cultuursector, educatieve sector, de onderzoekswereld, overheidsinstellingen, ...

Externe profit-partners: omroepen, mediabedrijven, creatieve industrie, ...

- Om het project uit te voeren heeft D&A 24,5 extra FTE's aangetrokken.
- Om de meest geschikte medewerkers aan te trekken, konden alle VRT-medewerkers deelnemen aan een selectieproef.
- 8 medewerkers staan in voor de renovatie en de digitalisering.
- 17 medewerkers staan in voor de ontsluiting van het materiaal en het mediabeheer.
- Daarnaast zijn er nog 10 renovators nodig om het project te realiseren. (project BW Meise)

Project Beschutte Werkplaats Meise-Bouchout

De VRT werkt samen met de Beschutte Werkplaats van Meise-Bouchout voor de renovatie van de 3.100 uur filmrollen van *Het journaal*.

De opdracht van deze renovatoren van de BW bestaat uit het controleren en het herstellen van de "lassen" van elke filmrol. Ze monteren ook de verschillende rollen op een spoel aan elkaar. Zo zorgen ze er voor dat de klankspoel en de beeldspoel volkomen synchroon komen te staan.

Dit complexe werk is geschikt voor sommige van de medewerkers van de Beschutte Werkplaats. Het is immers vrij repetitief werk dat iemand zelfstandig op zijn eigen tempo kan uitvoeren. Wel moet de renovator handig en nauwkeurig zijn en oog voor detail hebben.

Momenteel werken er reeds twee mensen mee in BW Meise-Bouchout. Om het project binnen de vier jaar te realiseren zijn er echter een tiental werknemers van BW Bouchout nodig. Deze personen moeten ingeschreven staan bij het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap of bij de VDAB Dienst Arbeidshandicap. In beide gevallen moet een erkenning beschutte werkplaats (al of niet voorwaardelijk zoals CAO 26) van toepassing te zijn.

De Beschutte Werkplaats zoekt samen met de VRT naar de nieuwe medewerkers.

Meer info over het project BW Meise:

BW Bouchout

Personeelsdienst: vraag naar Liesbet Mortier of Pieter Van Rossem

Operationeel: vraag naar Peter Van Speybroeck, directeur

Neromstraat 26, 1861 Meise

Tel: 02/272 42 80

E-mail: info@bwbouchout.be

www.bwbouchout.be

Diane Waumans

Woordvoerder VRT

VRT Kamer 9L71 1043 Brussel

Tel.: 02 741 35 56 Fax: 02 734 29 25

GSM: 0478 881 068

Diane.Waumans@vrt.be